

Beszámoló a SziA taggyűléséről

A SziA (Szinkron Alapszervezet) szeptember 9-én szombaton délután megtartotta éves taggyűlését a MSZSZ (Művészeti Szakszervezetek Szövetsége) székházában. Összesen 39 fő volt jelen és ebből 34 főnek volt érvényes tagsága. A jelenlegi elnökség mandátuma lejárt, ezért a tervek szerint tisztújító taggyűlést lett volna, ahol a jelenlévők megválasztják az új tisztségviselőket, azonban a tisztújítás elmaradt. Mivel a jelenlegi elnökségből senki nem kívánt újra indulni a tisztségviselő választáson, ezért mindegyik elnökségi pozícióra új embert kell választani. A szombati taggyűlés határozatban úgy döntött, hogy a tisztújítást kb. egy hónappal későbbre halasztja. A köztes időben az új aspiránsok írásban, videóbloggerben, stb. bemutatkozhatnak, ismertetik az elképzeléseiket, terveiket, így a szinkron szakmának és a SziA tagságának lesz módja átgondoltan eldönteni, hogy kiket jelöl és választ az elnökségbe a következő három évre. A jelenlegi elnökség ügyvezető elnökségként viszi tovább az ügyeket, azonban a megbízatása a tisztújítás napján mindenképpen lejár. Az elhalasztott tisztújítás módját és idejét szeptember 17-ig kiírják.

A jelenlegi elő-jelöltek névsora:

Bán Tibor, Borbíró András, Csondor Kata, Egressy G. Tamás, Hamvas Dániel, Maday Gábor, Majsai-Nyilas Tünde, Pálfai Péter

A SziA tagságának egy elnököt, két alelnököt, egy gazdasági és kommunikációs alelnököt, valamint egy pénzügyi ellenőrt, tehát összesen öt tisztségviselőt kell majd jelölnie és választania!

A taggyűlés úgy döntött, hogy a tisztújítást online formában szeretné megtartani, aminek a feltételeit és a módját az ügyvezető elnökség kidolgozza és tájékoztatja róla a tagságot legkésőbb szeptember 17-ig.

A taggyűlés levezető elnöke Mihályi Győző színművész, a SzíDoSz elnöke volt és a jegyzőkönyv vezetője Kálóczy Orsolya.

A taggyűlésen **Dr. Békés Gergely** az EJI munkatársa tartott Zoom prezentációt: **Miért fog fájni a szinkronnak az MI?** – címmel, a mesterséges intelligencia várható hatásairól. A felkavaró eladásban vázolta a szerzők és előadóművészek védtelenségét, a jogi környezet hiányát az MI -vel szemben és a szinkronizálás megszűnésének nagyon is valós forgatókönyvét. Sürgette az összefogás fontosságát, amivel a szakma képviselőinek egységesen, akár nemzetközi együttműködésben is, határozottan fel kell szólítania a döntéshozókat, törvényalkotót, kormányzatot, hogy megelőző lépéseket tegyenek az MI hatásainak kivédése érdekében. Ezzel kapcsolatban felvázolt néhány lehetséges stratégia lépést.

A mesterséges intelligencia veszélyei miatt a teljes előadóművészi és színházi szakma összefogásának fontosságáról beszélt **Rudolf Péter** színművész, a Vígszínház igazgatója is, aki meghívott vendégként volt jelen a taggyűlésen. Kifejezetten azért jött el, mert személyesen is kiemelten fontosnak tartja – és az MI kapcsán végre lehetőséget lát arra –, hogy a széthúzó, pártoskodó és néha egymást is ellenségnek tekintő előadóművészek végre összefogjanak és néhány alapvető kérdésben, mint pl. az MI veszélyei egyetértésnek és egységesen lépjenek fel. A szakszervezetnek címezve, az összefogás lehetőségét tovább

tágította négy másik fontos témában: 1.) az idős, nyugdíjas, dolgozni már nem képes előadóművészek méltóságos anyagi körülményeinek a megteremtése, 2.) az előadóművészek minimum béreinek a meghatározása, 3.) az előadóművészi munkaidő konkrét meghatározása összhangban a munka törvénykönyvével 4.) a jogdíjak, ismétlési jogdíjak, stb. rendezése.

Rudolf Péter úgy véli, hogy ezek a közös ügyek „be kell hogy szippantsák” a szakma többségét és erőt felmutatva meg kell őket oldani.

Ezután **Rajkai Zoltán** a SziA elnöke tartotta meg elnöki beszámolóját. Elmondta, hogy a jelenlegi elnökség nem lemond, hanem kitöltötte mandátumát és nem kíván indulni a következő időszakban a tisztségviselői pozíciókért. Annak, hogy ezt a döntést egyszerre hozta meg mindegyik elnökségi tag, nincs semmilyen konkrét kiváltó oka, hanem mindenkinek más és más indoka van arra, hogy nem folytatja a munkát. Rajkai Zoltán kifejtette, hogy ő kiégett ebben a munkában, aminek látható jele, hogy hiába tudja, hogy melyek azok a konkrét feladatok, amiket el kellene végeznie szakszervezeti vezetőként, egyszerűen nincs rá energiája, ideje és ereje elvégezni. Úgy pedig nem szabad egy szervezetet vezetni, hogy a vezető nem végzi el a szükséges munkákat. Kivetítőn bemutatta az elmúlt időszakban elvégzett, vagy megindított ügyeket, feladatokat, de elsősorban a jövőre koncentráltan felvázolta azokat a fontos stratégiai ügyeket, amik mentén véleménye szerint a SziA-nak tovább kellene haladnia. Három ilyen területet említett: 1.) A SziA szervezeti, stabil intézményi működési feltételeinek a megteremtése, tovább fejlesztése, állandó munkaerő alkalmazása, 2.) Az érdekképviselő hatékonyabbá tétele, az új EKHO törvény kapcsán kialakult „történelmi helyzet” kiaknázása: a kényszervállalkozások megszüntetése, ami erős szakszervezeti pozícióhoz vezethet, 3.) Az egyes produkciók kapcsán az adatszolgáltatások kikényszerítése, egy „műkiséror” dokumentum és adatbázis létrehozása, ami rögzíti az összes audiovizuális tartalom létrehozásában közreműködő (stáb) művészek, alkotók, szakemberek névsorát, segítve a kulturális örökség megőrzését és nem utolsó sorban alapja lehet a közös jogkezelő szervezetek által menedzselte jogdíjak pontosabb és részletesebb kifizetésének. Rajkai Zoltán felhívta a figyelmet a SziA létezésének fontosságára, véleménye szerint jó, hogy létrejött és nyolc éve van Szinkron Alapszervezet, mert intézményi háttér nélkül végképp nem lehet semmilyen ügyben továbblépni. Ismét elmondta, hogy szerinte a szakszervezet nem szolgáltató, ahová az ember előfizet és cserébe kap valamit, hanem olyan civil összefogás, amelyben az emberek felismerik, hogy csak közösen képesek erőt képviselni és eredményeket elérni olyan ügyekben, amikben egyéneként nem. Szemléletváltásra lenne szüksége a szinkroniparban dolgozóknak a SziA kapcsán, mert sokan azért nem csatlakoznak a szervezethez, vagy azért lépnek ki, mert azt várják, hogy kapjanak valamit cserébe. Holott a közös ügyek intézése miatt kellene csatlakozni. Azok pedig bőven vannak.

Rajkai Zoltán megköszönte az elmúlt nyolc évben végzett elnökségi munkájához a bizalmat és segítséget, valamint a jelenlegi elnökség közös munkáját. Biztosította a SziA tagságát és az leendő elnökséget, hogy minden információt és tapasztalatot megoszt majd és segíteni, támogatni fogja a következő időszakban is a SziA törekvéseit.

Ezt követően **Czirják Csilla** elnökségi tag, pénzügyi ellenőr röviden tájékoztatta a tagságot a SziA jelenlegi anyagi és gazdasági helyzetéről; bevételekről, kiadásokról. Felhívta a tagság figyelmét a rendkívül fegyelmezetlen tagsági díj fizetési szokásokról, holott az érvényes tagság feltétele a tagdíjak rendszeres befizetése. **A SziA jelenlegi taglétszáma** a 2023-as befizetések alapján **67 fő** és ennek csupán a fele az, akinek nincs semmilyen korábbi

tartozása. Volt olyan év, amikor 386 fő fizette be a tagdíjat és ennyien voltak a szakszervezet teljes jogú tagjai. Czirják Csilla felhívta erre a szomorú csökkenő tendenciára a figyelmet és reményét fejezte ki, hogy a szinkroniparban dolgozók előbb-utóbb felismerik, hogy ezzel a hozzáállással nem lehet érdekképviselőt működtetni.

Az elnökségi beszámoló után került volna sor a tisztújításra, amit a jelenlévő tagság rövid vita után, 22 igen, 11 nem, és 2 tartózkodás mellett elhalasztott.

A kb. két és félórás ülést Mihályi Győző lezárta. Ezután kötetlen beszélgetés kezdődött és az ottmaradt tagság előtt az elő-jelöltséget vállaló aspiránsok rövid személyes bemutatkozására került sor. Beszélt Egressy G. Tamás, Hamvas Dani, Maday Gábor, Csondor Kata, Pálfai Péter, Borbíró András és Bán Tibor az elképzeléseiről.